

Frane Milčinski

Takrat je med butalci plenjal, bo kdaj potlej zabeležil letopisec, komedijant. Krhek, žilnat – ob njem je bila zaplotna pritličnost, pred njim je bila surova mrzlota cementa. Prišel je od daleč, z dedi, menda. Kar s póljskih ravnin, kjer so mègle s križpotij pa breza in žalost jesenskih vetrov.

Je v srcu iskal skoz Villonov obup. V Chopinove strune. H kraguljčkom Rabelaisa. Pred galgenhumorni, oprezni, pavlihov slovenski posmeh. Se skrival pod sovji nosič nigromantov. V klovnske čizme, velike, je rekel, ko *dečji grobič*. Se rad razigral, cvilimož v maneži, s kitaro. Krčmi podržal, ohripel pogrebnik, epitaf v zrcalo. In v jutrih brez dneva prepeval nabrancem, ko so z lopato, z nevoljo in s krampom grebli ukazom v pomen. Da bi se drevi, v osamljenih urah, pretikal kraj bička, robidovja z Barja, v nežnem diskurzu z jetniško stenico.

Je zgolj komunalna usluga, je trdil. Umetnik, ah – le trdil, ko je potrte razburkal do solz, jih zmrazil do kosti. Sram ga je grabil za grehe vsakógar, pa je z bremenom zajecnil v grimaso, v epohi kaprolov nikoli banalen, včasih le mrzel kot srež na vejah. Pesmi, piratske, so lile iz pivnic. Predmestni šanson je praskal v estete, jim line odpiral v zatohlost salona. Ob hišah je hitel naguban, oglat, v črnem klobučku, v oranžnem žaketu, v pentlji kot fuksija, v hlačah pepita, v čevljih na lošč. Kam?

Tako vsakdanje naš je bil. Skrivnostno brez potrebe smo se bali zanj. Namesto nas je kdaj po paglavsko zadihal, komorni lakaj pri baronesi Ironiji. Bil je toplomer skoz dni, ki smo v njih mislili, da rastemo. Tu, tam grdo lažniv: Če je srebro prek mere padlo, je hitro toplo dihnil vanj. Bil je kot znamenje, čeprav se je imel za strah, ki mu ni dano niti vrabcev, kaj šele kaline, srake, smrdokavre prepoditi s polj.

Spričo časa najbrž je bil zlahten, bo končal kronist. Se ogledal daleč do povojnih let. Pero prislonil ob lesen črnльник. List potisnil v fascikel o Tepanjčanih. Pa se na lepem zamislil: *Pravzaprav edini*.

Saša Vuga